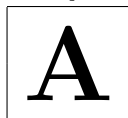

Wersja:

Numer indeksu:

Grupa¹:

s. 4	s. 5	s. 103	s. 104
s. 105	s. 139	s. 140	nie chodzę na ćwiczenia

Logika dla informatyków

Kolokwium nr 3, 24 stycznia 2020

Czas pisania: 30+60 minut

Zadanie 1 (2 punkty). Dla $m, n \in \mathbb{N}$ niech $A_{m,n}$ oznacza zbiór relacji zawierających parę $\langle m, n \rangle$, czyli

$$A_{m,n} = \{R \subseteq \mathbb{N} \times \mathbb{N} \mid \langle m, n \rangle \in R\}.$$

Jeśli w zbiorze $\bigcap_{n \in \mathbb{N}} A_{n,n}$ jest jakaś relacja niesymetryczna, to w prostokąt poniżej wpisz dowolny przykład takiej relacji. W przeciwnym przypadku wpisz dowód, że takiej relacji w tym zbiorze nie ma.

$$R = \{\langle n, n \rangle \mid n \in \mathbb{N}\} \cup \{\langle 1, 2 \rangle\}$$

Zadanie 2 (2 punkty). Na rodzinie zbiorów $\mathcal{P}(\mathbb{N} \times \{0, 1\})$ definiujemy operację rzutu na drugą oś $\pi : \mathcal{P}(\mathbb{N} \times \{0, 1\}) \rightarrow \mathcal{P}(\{0, 1\})$ wzorem $\pi(X) = \{b \in \{0, 1\} \mid \exists n \in \mathbb{N} \langle n, b \rangle \in X\}$. Następnie definiujemy relację równoważności $\simeq$ na $\mathcal{P}(\mathbb{N} \times \{0, 1\})$ wzorem

$$X \simeq Y \stackrel{\text{df}}{\iff} \pi(X) = \pi(Y).$$

W tym zadaniu pytamy o istnienie takich zbiorów A, B, C, D , że $|[A]_{\simeq}| = 1$, $|[B]_{\simeq}| = 2$, $|[C]_{\simeq}| = \aleph_0$, $|[D]_{\simeq}| = \mathfrak{c}$. Jeśli takie zbiory istnieją, to w odpowiadające im prostokąty poniżej wpisz dowolne przykłady takich zbiorów; w przeciwnym przypadku wpisz słowa „NIE ISTNIEJE”.

A :	$\emptyset$
C :	NIE ISTNIEJE

B :	NIE ISTNIEJE
D :	$\{\langle 0, 0 \rangle\}$

¹Proszę zakreślić właściwą grupę ćwiczeniową.

Zadanie 3 (2 punkty). Jeśli istnieje relacja równoważności na zbiorze $\{0, 1, 2, 3\}$, która ma 5 klas abstrakcji, to w prostokąt poniżej wpisz dowolną taką relację równoważności. W przeciwnym przypadku wpisz dowód, że taka relacja nie istnieje.

Założmy nie wprost, że taka relacja istnieje. Wtedy jej klasy abstrakcji są niepuste i rozłączne, więc zbiór $\{0, 1, 2, 3\}$ ma co najmniej 5 elementów. To daje sprzeczność, bo ten zbiór ma tylko 4 elementy.

Zadanie 4 (2 punkty). Rozważmy takie zbiory A i B , że zbiór wszystkich funkcji z A w B ma moc 2020. W prostokąty poniżej wpisz odpowiednio moce zbiorów wszystkich surjekcji z A w B oraz surjekcji z B w A . *Wskazówka:* $2020 = 4 \cdot 5 \cdot 101$.

surjekcje z A w B :

0

surjekcje z B w A :

1

Zadanie 5 (2 punkty). Rozważmy funkcje

$$f : A \rightarrow B, \quad g : B \rightarrow C, \quad h : B^A \rightarrow C^B$$

oraz elementy $a \in A$, $b \in B$ i $c \in C$. W tym zadaniu uznamy wyrażenie za poprawne, jeśli dla każdej użytej w nim funkcji (i dla dowolnych zbiorów A, B i C) jej argument należy do dziedziny tej funkcji. Np. wyrażenie $f(b)$ nie jest poprawne, bo nie dla wszystkich zbiorów A, B i C jest $b \in A$. Jeśli wyrażenie jest poprawne, to przez jego *typ* rozumiemy zbiór do którego należy element oznaczany przez to wyrażenie. Np. typem wyrażenia $f(a)$ jest B . W prostokąty obok tych spośród podanych niżej wyrażeń, które są poprawne, wpisz odpowiedni typ wyrażenia. W pozostałe prostokąty wpisz słowo „NIE”.

$f(a)$

B

$g \circ f$

C^A

$h(f)$

C^B

$f(b)$

NIE

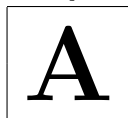
$h \circ f$

NIE

$(h(f))(b)$

C

Wersja:

Numer indeksu:

Grupa¹:

s. 4	s. 5	s. 103	s. 104
s. 105	s. 139	s. 140	nie chodzę na ćwiczenia

Zadanie 6 (5 punktów). Rozważmy funkcję $\varphi : \mathbb{Z}^{\mathcal{P}(\mathbb{N}) \cup \mathbb{R}} \rightarrow \mathbb{Z}^{\mathcal{P}(\mathbb{N})} \times \mathbb{Z}^{\mathbb{R}}$ zdefiniowaną dla argumentu $f : \mathcal{P}(\mathbb{N}) \cup \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{Z}$ wzorem $\varphi(f) = \langle g_1, g_2 \rangle$ gdzie dla $X \in \mathcal{P}(\mathbb{N})$ i $y \in \mathbb{R}$ mamy $g_1(X) = f(X)$ i $g_2(y) = f(y)$. Udowodnij, że funkcja φ jest injekcją.

Zadanie 7 (5 punktów). Na zbiorze $\mathcal{P}(\mathbb{N})$ określamy relację równoważności $\approx$ wzorem

$$A \approx B \stackrel{\text{df}}{\iff} A \sim B \wedge (\mathbb{N} \setminus A) \sim (\mathbb{N} \setminus B)$$

Korzystając z twierdzenia Cantora-Bernsteina udowodnij, że zbiór ilorazowy relacji $\approx$ ma moc $\aleph_0$. *Wskazówka:* Możesz (bez dowodu) skorzystać z faktu, że $(\mathbb{N} \cup \{\aleph_0\}) \times (\mathbb{N} \cup \{\aleph_0\}) \sim \mathbb{N}$.

Zadanie 8 (5 punktów). Rozważmy relację równoważności $\approx$ zdefiniowaną na zbiorze $\mathcal{P}(\mathbb{N})$ wzorem

$$X \approx Y \stackrel{\text{df}}{\iff} \text{zbiór } (X \setminus Y) \cup (Y \setminus X) \text{ jest skończony.}$$

Podaj moc klasy abstrakcji zbioru pustego i udowodnij poprawność swojej odpowiedzi.

---

¹Proszę zakreślić właściwą grupę ćwiczeniową.

Wersja:

D

Numer indeksu:

Grupa¹:

s. 4	s. 5	s. 103	s. 104
s. 105	s. 139	s. 140	nie chodzę na ćwiczenia

Logika dla informatyków

Kolokwium nr 3, 24 stycznia 2020

Czas pisania: 30+60 minut

Zadanie 1 (2 punkty). Na rodzinie zbiorów $\mathcal{P}(\mathbb{N} \times \{0, 1\})$ definiujemy operację rzutu na pierwszą oś $\pi : \mathcal{P}(\mathbb{N} \times \{0, 1\}) \rightarrow \mathcal{P}(\mathbb{N})$ wzorem $\pi(X) = \{n \in \mathbb{N} \mid \exists b \in \{0, 1\} \langle n, b \rangle \in X\}$. Następnie definiujemy relację równoważności $\simeq$ na $\mathcal{P}(\mathbb{N} \times \{0, 1\})$ wzorem

$$X \simeq Y \stackrel{\text{df}}{\iff} \pi(X) = \pi(Y).$$

W tym zadaniu pytamy o istnienie takich zbiorów A, B, C, D , że $|[A]_{\simeq}| = 3$, $|[B]_{\simeq}| = 5$, $|[C]_{\simeq}| = \aleph_0$, $|[D]_{\simeq}| = \mathfrak{c}$. Jeśli takie zbiory istnieją, to w odpowiadające im prostokąty poniżej wpisz dowolne przykłady takich zbiorów; w przeciwnym przypadku wpisz słowa „NIE ISTNIEJE”.

A : {⟨0, 0⟩}

C : NIE ISTNIEJE

B : NIE ISTNIEJE

D : $\mathbb{N} \times \{0\}$

Zadanie 2 (2 punkty). Rozważmy takie zbiory A i B , że zbiór wszystkich funkcji z A w B ma moc 2020. W prostokąty poniżej wpisz odpowiednio moce zbiorów wszystkich iniekcji z A w B oraz iniekcji z B w A . *Wskazówka:* $2020 = 4 \cdot 5 \cdot 101$.

iniekcje z A w B : 2020

iniekcje z B w A : 0

---

¹Proszę zakreślić właściwą grupę ćwiczeniową.

Zadanie 3 (2 punkty). Dla $m, n \in \mathbb{N}$ niech $A_{m,n}$ oznacza zbiór relacji zawierających parę $\langle m, n \rangle$, czyli

$$A_{m,n} = \{R \subseteq \mathbb{N} \times \mathbb{N} \mid \langle m, n \rangle \in R\}.$$

Jeśli w zbiorze $\bigcap_{m \in \mathbb{N}} \bigcup_{n > m} A_{m,n}$ jest jakaś relacja będąca funkcją różnowartościową, to w prostokąt poniżej wpisz dowolny przykład takiej relacji. W przeciwnym przypadku wpisz dowód, że takiej relacji w tym zbiorze nie ma.

$$R = \{\langle n, n+1 \rangle \mid n \in \mathbb{N}\}$$

Zadanie 4 (2 punkty). Rozważmy funkcje

$$f : C \rightarrow B, \quad g : B \rightarrow A, \quad h : B^C \rightarrow A^B$$

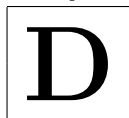
oraz elementy $a \in A$, $b \in B$ i $c \in C$. W tym zadaniu uznamy wyrażenie za poprawne, jeśli dla każdej użytej w nim funkcji (i dla dowolnych zbiorów A, B i C) jej argument należy do dziedziny tej funkcji. Np. wyrażenie $f(b)$ nie jest poprawne, bo nie dla wszystkich zbiorów A, B i C jest $b \in C$. Jeśli wyrażenie jest poprawne, to przez jego *typ* rozumiemy zbiór do którego należy element oznaczany przez to wyrażenie. Np. typem wyrażenia $f(c)$ jest B . W prostokąty obok tych spośród podanych niżej wyrażen, które są poprawne, wpisz odpowiedni typ wyrażenia. W pozostałe prostokąty wpisz słowo „NIE”.

$f(c)$	B	$g \circ f$	A^C	$h(g)$	NIE
$f(b)$	NIE	$h \circ f$	NIE	$(h(f))(b)$	A

Zadanie 5 (2 punkty). Jeśli istnieje relacja równoważności na zbiorze $\{0, 1, 2, 3, 4\}$, w której każda klasa abstrakcji ma 2 elementy, to w prostokąt poniżej wpisz dowolną taką relację równoważności. W przeciwnym przypadku wpisz dowód, że taka relacja nie istnieje.

Załóżmy nie wprost, że taka relacja istnieje.
 Wtedy jej klasy abstrakcji są rozłączne i w sumie dają zbiór $\{0, 1, 2, 3, 4\}$,
 więc ten zbiór ma parzystą liczbę elementów.
 To daje sprzeczność, bo 5 nie jest liczbą parzystą.

Wersja:

Numer indeksu:

Grupa¹:

s. 4	s. 5	s. 103	s. 104
s. 105	s. 139	s. 140	nie chodzę na ćwiczenia

Zadanie 6 (5 punktów). Na zbiorze $\mathcal{P}(\mathbb{N}) \times \mathcal{P}(\mathbb{N})$ określamy relację równoważności $\approx$ wzorem

$$\langle A, B \rangle \approx \langle C, D \rangle \stackrel{\text{df}}{\iff} A \sim C \wedge B \sim D$$

Korzystając z twierdzenia Cantora-Bernsteina udowodnij, że zbiór ilorazowy relacji $\approx$ ma moc $\aleph_0$. *Wskazówka:* Możesz (bez dowodu) skorzystać z faktu, że $(\mathbb{N} \cup \{\aleph_0\}) \times (\mathbb{N} \cup \{\aleph_0\}) \sim \mathbb{N}$.

Zadanie 7 (5 punktów). Rozważmy funkcję $\varphi : \mathbb{Z}^{\mathcal{P}(\mathbb{N}) \cup \mathbb{R}} \rightarrow \mathbb{Z}^{\mathcal{P}(\mathbb{N})} \times \mathbb{Z}^{\mathbb{R}}$ zdefiniowaną dla argumentu $f : \mathcal{P}(\mathbb{N}) \cup \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{Z}$ wzorem $\varphi(f) = \langle g_1, g_2 \rangle$ gdzie dla $X \in \mathcal{P}(\mathbb{N})$ i $y \in \mathbb{R}$ mamy $g_1(X) = f(X)$ i $g_2(y) = f(y)$. Udowodnij, że funkcja φ jest surjekcją.

Zadanie 8 (5 punktów). Rozważmy relację równoważności $\approx$ zdefiniowaną na zbiorze $\{0, 1\}^{\mathbb{N}}$ wzorem

$$f \approx g \stackrel{\text{df}}{\iff} \text{zbiór } \{n \in \mathbb{N} \mid f(n) \neq g(n)\} \text{ jest skończony}$$

oraz funkcję $z : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ daną wzorem $z(n) = 0$ dla $n \in \mathbb{N}$. Podaj moc klasy abstrakcji funkcji z i udowodnij poprawność swojej odpowiedzi.

---

¹Proszę zakreślić właściwą grupę ćwiczeniową.